TOELICHTING OP DE BELASTINGVERORDENINGEN 2027

Inleiding

In deze toelichting wordt gedetailleerd per verordening aangegeven welke wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de verordeningen 2026.

Overzicht kostendekkendheid
Het overzicht kostendekkendheid wordt niet als bijlage bij de belastingverordeningen opgenomen. Dit overzicht is volgens de voorschriften van het Besluit begroting verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in de Paragraaf lokale heffingen van de begroting opgenomen.

Algemene wijziging
In de verordeningen zijn een aantal technische en taalkundige wijzigingen toegepast, zodat de verordeningen meer conform de modelverordening van de VNG zijn. Inhoudelijk is hierdoor niets gewijzigd.

WIJZIGINGEN PER VERORDENING TEN OPZICHTE VAN 2026

1. *VERORDENING ONROERENDE ZAAK- EN ROERENDE ZAAKBELASTING EN RIOOLHEFFING*

Tarieven OZB, RZB en rioolheffing

De opgenomen tarieven onroerende-zaakbelasting (OZB), roerende zaakbelasting (RZB) en rioolheffing zijn gebaseerd op de waarde-ontwikkeling zoals die bij het opstellen van de Begroting 2027 bekend was.
Voor de OZB geldt dat ieder jaar een herwaarderingsjaar is. Dat betekent dat de WOZ-waarden gebaseerd worden op een nieuwe waardepeildatum (voor 2027 is dat 1 januari 2026). De roerende zaakbelasting en rioolheffing zijn ook gebaseerd op de WOZ-waarde als grondslag voor de heffing en volgen daarmee de jaarlijkse herwaardering voor de OZB.
Om te voorkomen dat de opbrengsten te hoog of te laag worden, wordt de gemiddelde waardeontwikkeling jaarlijks gecompenseerd door een tariefswijziging.

Onroerende-zaakbelasting:
De OZB-opbrengsten, exclusief areaalontwikkeling, worden vanaf 2027 jaarlijks verhoogd met 3% plus indexatie. Voor 2027is een indexatie van 2,1% (geraamd CPI) toegepast. Daarmee komt de stijging van de opbrengsten voor 2027 uit op 5,1%. In beginsel betekent dit ook voor 2027 een gemiddelde lastenstijging OZB van 5,1%. Als de uiteindelijke WOZ-waardes in jaar t-1 echter afwijkt van de bij de tariefberekening voor jaar t-1 verwachte waardes, vindt er in jaar t een ‘inhaaleffect’ plaats, waardoor de lastenstijging in dat jaar afwijkt van de opbrengststijging.

Bij zowel woningen als niet-woningen is dit het geval. Voor woningen komen de uiteindelijke WOZ-waardes voor 2026 lager uit dan waar bij de tariefberekening mee is gerekend. Hierdoor hebben eigenaren van een woning in 2026 gemiddeld minder OZB betaald dan waar rekening mee werd gehouden. Dit wordt in 2027 gecorrigeerd, waardoor voor 2027 de verwachte gemiddelde lastenstijging OZB voor woningen uitkomt op 5,6%. Voor niet-woningen geldt het tegenovergestelde en komen de WOZ-waardes voor 2026 aanzienlijk hoger uit dan waar bij de tariefberekening mee is gerekend. Eigenaren en gebruikers van niet-woningen hebben in 2026 dus meer OZB betaald dan waar rekening mee werd gehouden. Dit wordt in 2027 gecorrigeerd, waardoor voor 2027 de verwachte gemiddelde lastenstijging voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen uitkomt op 3,6% en 3,7%.

Ook voor 2027 kunnen de WOZ-waardes afwijken van de waardes waar voor de tariefberekening van uit is gegaan. Met als gevolg dat ook de gemiddelde lastenstijging af kan wijken van wat we nu verwachten. In 2028 wordt dit dan weer gecorrigeerd.
De tarieven zijn berekend op basis van gegevens over de belastingcapaciteit (totale WOZ-waarde) die bekend was op het moment van het opstellen van de Begroting. In het najaar van 2026 komen nieuwe ramingen beschikbaar. Aangezien ook deze nog een mate van onzekerheid kennen, passen we de tarieven hier in principe niet meer op aan.

De bijdrage aan het Ondernemersfonds is sinds 2016 niet gewijzigd, waardoor de slagkracht van het fonds vanwege inflatie sterk verminderd is. De bijdrage aan het Ondernemersfonds wordt daarom vanaf 2027 verhoogd, hetgeen gedekt wordt uit een verhoging van de opbrengsten OZB niet-woningen.

Roerende-zaakbelasting:
Voor de roerende-zaakbelasting gelden dezelfde tarieven als voor de onroerende-zaakbelasting.

Rioolheffing:
Voor de tarieven rioolheffing geldt voor 2027 een kostendekkendheid van 97%. Komend jaar worden de mogelijkheden onderzocht om toe te groeien naar het uitgangspunt van 99%.
De begrote opbrengsten uit rioolheffing stijgen in 2027, doordat meer kosten onder de heffing komen te vallen. Bijvoorbeeld kosten voor straatreiniging en kosten die we maken voor waterkwaliteit en de handhaving van lozingsvergunningen voor bedrijven. Ook de kapitaallasten van investeringen die we doen in het kader van klimaatadaptatie blijven deels uit de rioolheffing betaald worden.
Net zoals de OZB heeft de rioolheffing met de WOZ-waarde een grondslag met een lasten verdelende werking. De rioolheffing volgt de jaarlijkse herwaardering voor de OZB.

Bij objecten met leegstand kan het gebruikersdeel van de rioolheffing niet worden opgelegd, waardoor minderopbrengsten ontstaan. De effecten van leegstand verwerken we in de tarieven, door opbrengstderving als gevolg van leegstand te compenseren met een hoger eigenaarstarief.

2. AFVALSTOFFENHEFFING

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing is voor 2027 92%. Dat houdt in dat er geld vanuit de algemene middelen in wordt gezet om afvalinzameling en -verwerking te bekostigen. We vinden het logischer om deze kosten te laten betalen door gebruikers. We kiezen er daarom voor om kosten die eerder uit de algemene middelen bekostigd werden onder de afvalstoffenheffing te laten vallen. Dat geldt ook voor kosten die we aanvullend maken, bijvoorbeeld als gevolg van een nieuw afvalinzamel- en verwerkingscontract vanaf medio 2027. Om de stijging van de heffing te dempen betalen we een deel van de kosten in 2027 en 2028 nog uit algemene middelen. Het uitgangspunt is om de afvalstoffenheffing voor 99% kostendekkend te laten zijn. Daarom onderzoeken we het komend jaar de mogelijkheden om in stappen toe te groeien naar 99% kostendekkendheid.

Tarieventabel
In de tarieventabel is onderdeel 1.3 komen te vervallen. Hierin stond dat op aanvraag een vermindering van de aanslag afvalstoffenheffing kon worden verleend als het aantal personen op een adres gedurende het jaar minder werd, waardoor een andere categorie van aantal personen in het huishouden van toepassing werd.
In de verordening is opgenomen dat voor de bepaling van het aantal personen wordt uitgegaan van de situatie op 1 januari van het belastingjaar, dan wel bij aanvang van de belastingplicht. Hierop vindt geen wijziging meer tijdens het belastingjaar plaats, niet als het aantal personen in een huishouden meer wordt (wat al zo was), maar nu ook niet meer als het aantal personen minder wordt in de loop

van het jaar. Uit doelmatigheidsoverwegingen is ervoor gekozen dit gelijk te trekken en daarom dit onderdeel te laten vervallen. Een dergelijk verzoek komt overigens in de praktijk weinig voor.

Overige tarieven:
De tarieven voor het aanbieden van afval bij het afvalbrengstation zijn verhoogd met de consumentenprijsindex 2026 van 2,4% (de contracten worden geïndexeerd op basis van de gerealiseerde cpi van het voorgaande jaar).
De overige tarieven zijn verhoogd met de geraamde consumentenprijsindex voor 2027 van 2,1%.

3. LEGESVERORDENING (TARIEVENTABEL BEHORENDE BIJ DE LEGESVERORDENING)

Verordening
Van artikel 2 is het tweede lid komen te vervallen, omdat deze is achterhaald. Inmiddels wordt al enige tijd vanuit het Rijk bepaald wat het (gemaximeerde) tarief voor een persoon met een uitreisverbod is en hoe lang deze geldig is.

Vervallen tekst:
‘Hetgeen in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel is bepaald over een Nederlandse identiteitskaart voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is van overeenkomstige toepassing op een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor personen met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon.’

Tarieventabel
Op de legestarieven is een verhoging van het voor 2027 geraamde consumentenprijsindexcijfer (CPI) van 2,1% toegepast, met uitzondering van de volgende tarieven die niet geïndexeerd worden:
- tarieven waarvoor een wettelijk (maximum) tarief geldt;
- tarieven leges nul-emissiezone. Die worden niet geïndexeerd, omdat we daarvoor aansluiten bij de landelijke lijn van eenduidig beleid en uitvoering op dit terrein, zodat ondernemers, inwoners en bezoekers te maken hebben met vergelijkbare regels en werkwijzen in de deelnemende gemeenten. Afspraak is om deze leges niet te verhogen voor komend jaar; en
- tarieven die als percentage van de bouwsom zijn opgenomen. Aangezien de bouwkosten al stijgen, zou een indexatie van het tarief een extra verhoging betekenen.

Alle bedragen zijn daarna rekenkundig op 5 cent afgerond (bijvoorbeeld € 649,67 wordt € 649,65 en € 728,29 wordt € 728,30).

A. <u>Paspoort en identiteitskaart:</u>
   De voorlopige maximumtarieven voor 2027 voor paspoort en identiteitskaart zijn bekend gemaakt. De definitieve maximumtarieven zullen in oktober of november door het Rijk worden vastgesteld. Aangezien de voorlopige maximumtarieven voor paspoort en identiteitskaart de afgelopen jaren niet afweken van de definitieve tarieven, zijn deze nu alvast in de voorliggende verordening opgenomen. Zie voor de oude en nieuwe tarieven de bijlage ‘Vergelijkingstabel’.
   (2.3.1 van de tarieventabel)

B. <u>Rijbewijs:</u>
   Het tarief voor het rijbewijs zal waarschijnlijk in oktober bekend gemaakt worden. Indien het maximumtarief van het rijbewijs voor 2027 stijgt, zal dit later dit jaar nog door het college, dat daartoe op grond van de legesverordening bevoegd is, worden aangepast.
   (2.4.1 van de tarieventabel)

C. <u>Gegevensverstrekking en verklaringen:</u>

- Er komen twee onderdelen te vervallen, omdat er met betrekking tot de uittreksels gekozen is voor een vereenvoudigde en uniformere tariefstructuur (zie ook de vergelijkingstabel leges op dit onderdeel).
  Alle uittreksels hebben nu eenzelfde tarief, waarbij alleen een onderscheid in tarifering wordt gemaakt tussen een digitale aanvraag en een aanvraag aan de balie. De voorgestelde tarieven sluiten beter aan bij de actuele kosten, waarbij ook rekening is gehouden met inflatie en de daadwerkelijk gemaakte portokosten. Dat betekent dat er een hogere stijging wordt toegepast dan de CPI van 2,1% en de tarieven komen daarmee uit op € 19,10 (balie) en € 11,30 (digitaal).
  Uitzondering hierop zijn de uittreksels als bedoeld in onderdeel 2.2.2 (voorheen 2.2.3) van de tarieventabel, omdat hiervoor een wettelijk tarief geldt.
  (2.2.1 van de tarieventabel)

- Het tarief voor een VOG is een wettelijk bepaald tarief. Het tarief voor 2027 is nog niet bekend gemaakt. Indien dit tarief wijzigt, zal dit later dit jaar nog worden aangepast.
  (2.2.6 van de tarieventabel)

D. Omgevingswet
- De tarieven voor het bouwtechnische - en ruimtelijke deel, uitgedrukt in percentages van de bouwsom, zijn niet verhoogd. Het te betalen bedrag aan leges wordt al hoger door de stijgende bouwkosten.

- Het onderdeel Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten is aangepast aan de modelverordening van de VNG. Hier is een aanvraag voor het verbouwen en verplaatsen van een bestaand bouwwerk en de wijziging van een gebruiksfunctie van een bestaand bouwwerk toegevoegd.
  (4.9.1 van de tarieventabel)

- *Groene leges*
  - Er is een onderdeel toegevoegd. Onder de bruidsschat van de Omgevingswet zijn gesloten bodemenergiesystemen vergunningsplichtig geworden en moet daarmee voor een aanvraag leges betaald worden. Voor de komst van de Omgevingswet was er sprake van een vergunning met een beperkte milieutoets (OBM) of een melding, waarvoor geen leges waren verschuldigd. Bodemenergie is een belangrijke bron van zowel warmte en koeling. Het heffen van leges is in deze een financiële en procedurele belemmering. Door toepassing van een volledige korting (100%) wordt deze belemmering weggenomen en wordt deze weeffout rechtgezet.
    (4.13.3.9 van de tarieventabel)

  - In dit onderdeel zijn ook de begrippen Watt en kiloWatt taalkundig aangepast en is het begrip bodemenergiesysteem toegevoegd.
    (4.13.3.12 van de tarieventabel)

E. Algemene Plaatselijke Verordening (APV):
De tarieven met betrekking op de Wet op de Kansspelen opgenomen in 5.12.1.1 en 5.12.1.2 zijn door wetgeving gemaximeerd (Speelautomatenbesluit). Deze tarieven zijn in de wetgeving niet aangepast en daarom in de legesverordening niet geïndexeerd.

F. Overige bepalingen:
Er is een nieuw onderdeel toegevoegd met betrekking tot een aanvraag om een overbrengingsvergunning als bedoeld in de Wet explosieven voor civiel gebruik, waarbij het

bijvoorbeeld gaat om vervoer van los kruit en munitie.
In de hiervoor genoemde wet is bepaald dat deze aanvraag moet worden gedaan bij het college van de gemeente waarin de overbrenging eindigt. Het tarief wordt door het rijk bepaald (€ 121), maar op advies van de VNG wordt dit tarief nu opgenomen in de legesverordening. Hierdoor komt dit te vallen onder het belastingrecht, wat voordelen heeft met betrekking tot de inning en invordering van de leges.

G. Bijlage 1:
De Bijlage bij de legesverordening, de zogenaamde ROEB-lijst, op grond waarvan de bouwkosten kunnen worden getoetst, is geactualiseerd.

4. VERORDENING PARKEREN EN PARKEERBELASTINGEN

De tarieven voor het straatparkeren worden conform het coalitieakkoord met het voor 2027 geraamde consumentenprijsindexcijfer (CPI) van 2,1% plus 30 cent verhoogd van € 4,60 naar € 5,00 en van € 3,10 naar € 3,40. Deze bedragen zijn rekenkundig afgerond op 10 cent, vanwege de mogelijkheid van cash betalingen bij een aantal van de parkeermeters, waarbij 10 cent de minimale munt is die ingeworpen kan worden. Diezelfde afronding is ook om dezelfde reden toegepast op het tarief voor het parkeren met een camper op de Lage Nieuwe Kade.
Het nieuwe dagtarief en de tarieven voor de abonnementen en vergunningen worden met 2,1% verhoogd en zijn rekenkundig afgerond op hele euro's.

De parkeertarieven op straat zijn verhoogd om te reguleren en te stimuleren dat men (vaker) in parkeergarages parkeert. In de parkeergarages blijven de tarieven voor 2027 gelijk aan die van 2026 en zijn deze in 2027 daarmee lager dan de tarieven voor het parkeren op straat. Hiermee vinden wij deze verhoging te rechtvaardigen.

Het tarief van de naheffingsaanslag (parkeerboete) wordt voor 2027 verhoogd van € 78,80 naar € 84,30.
De naheffingsaanslag mag niet meer bedragen dan de geraamde kosten, opgesomd in het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen, per aanslag. De totale geraamde kosten per naheffingsaanslag bedragen voor 2027 € 88,99. Zie daarvoor de onderstaande berekening.
Daarnaast stelt het Rijk ieder jaar een maximumtarief voor de naheffingsaanslag vast. Dat tarief is voor 2027 € 84,30. Het wordt belangrijk geacht dat de kosten (zo veel mogelijk) worden verhaald, vandaar dat het tarief voor de kosten van de naheffing het maximale tarief bedraagt.

Kosten naheffingsaanslag 2027

A.	Vaste informatieverwerkingskosten	€ 852.284
B.	Variabele informatieverwerkingskosten	€ 584.549
C.	Kosten van afschrijvingen	€ 428.496
D.	Kosten van interest	€ 55.996
E.	Personeelskosten	€ 1.917.174
F.	Overheadkosten	€ 166.103
Totaal		€ 4.004.602

Aantal geraamde (invorderbare) naheffingsaanslagen	45.000
Kosten per naheffingsaanslag 2027	€ 88,99

5. VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN SCHEEPVAARTRECHTEN

Verordening
Geen wijziging.

Tarieven
De tarieven zijn met de voor 2027 geraamde consumentenprijsindex van 2,1% verhoogd.

6. VERORDENING OP DE HEFFING EN INVORDERING VAN TOERISTENBELASTING

Tarieven
Het basistarief (hoge tarief) wordt voor 2027 verhoogd met € 1,25, waarbij dit tarief rekenkundig wordt afgerond op 5 cent in verband met het in cash kunnen betalen bij particuliere aanbieders. Het verlaagde tarief blijft gelijk aan het tarief van 2026.
Hierdoor gelden de volgende tarieven:

1. Het tarief bedraagt per persoon per overnachting: € 4,85.
2. In afwijking van het in het eerste lid genoemde tarief bedraagt het tarief per persoon per overnachting bij verblijf in een kampeermiddel, op een vaste standplaats, in een vaartuig op een aanlegplaats in de jachthaven, in een accommodatie waarbij overnacht wordt in een slaapzaal € 2,05

Er is voor gekozen om het verlaagde tarief gelijk te houden, omdat in dit segment meer prijsgevoelige bezoekers verblijven, waaronder gezinnen die meerdere nachten verblijven. Daarbij heeft de toeristische sector sinds 1 januari 2026 te maken heeft met de verhoging van het btw-tarief op logies van 9% naar 21%. De verhoging van het hoge tarief is naar verwachting beter op te vangen binnen de prijs van een hotelovernachting en de andere soort overnachtingen waarvoor het hogere tarief geldt. Ook met een tarief van € 4,85 blijft Arnhem vergelijkbaar met andere grotere steden.

7. *VERORDENING OP HET REINIGINGSRECHT*

Verordening en tarieven
De tarieven van artikel 4 zijn voor 2026:

- 1 tot en met 5 aanbiedingen per week € 718,08 per belastingjaar;
- 6 tot en met 10 aanbiedingen per week € 1.211,40 per belastingjaar

Dit wordt voor 2027 aangepast in:

a. 1 tot en met 2 aanbiedingen per week: € 390,00;
b. 3 tot en met 7 aanbiedingen per week: € 753,12;
c. 8 tot en met 12 aanbiedingen per week: € 1.272,24;
d. 13 tot en met 17 aanbiedingen per week: € 1790,76;
e. 18 tot en met 22 aanbiedingen per week: € 2309,52.

Bedrijven hebben de wettelijke plicht om zelf hun afval af te (laten) voeren. In de Arnhemse binnenstad hebben zij de keuze om hiervoor een particulier inzamelcontract af te sluiten dan wel, indien ze aan bepaalde voorwaarden voldoen, deel te nemen aan het gemeentelijke reinigingsrecht.

Op dit moment zijn er 77 aanmeldingen voor reinigingsrecht, met name binnen de huidige categorie ‘1 t/m 5 aanbiedingen’. Daarnaast zijn er een behoorlijk aantal bedrijven die zonder formele deelname, dus zonder betaling van reinigingsrechten, gebruik maken van de open restafval-verzamelcontainers en de OPK-inzameling. Een goede schatting van dit aantal bedrijven ontbreekt, maar gezien de grote hoeveelheid restafval die in de binnenstad wordt aangeboden, gaat het om een relatief groot aantal bedrijven.

Afgelopen periode (dec. 2025 - mei 2026) is er, mede naar aanleiding van de stadsbrand in 2025, veel met individuele bedrijven in de binnenstad gecommuniceerd. Deze communicatie was onder andere gericht op het geven van informatie over regelgeving, handelingsperspectief en het correct aanbieden en inzamelen van bedrijfsafval.
Hieruit bleek dat: er bedrijven zijn die zouden kunnen (en willen) deelnemen aan het reinigingsrecht, maar daar nu niet altijd noodzaak toe zien vanwege de open containers en toegankelijke OPK inzameling; er bedrijven zijn met zeer weinig restafval die wel willen deelnemen aan het reinigingsrecht, maar voor wie de huidige kosten niet in verhouding staan tot de geringe hoeveelheid restafval; er ook bedrijven zijn met meer dan 10 zakken voor wie het reinigingsrecht een uitkomst zou zijn vanwege de beperkte (inpandige) ruimte.

Om het instrument reinigingsrecht in de binnenstad effectiever te maken en tegemoet te komen aan behoefte van bedrijven, wordt voorgesteld de deelname-categorieën van het reinigingsrecht aan te passen. De genoemde nieuwe categorieën sluiten voor zover mogelijk beter aan bij de verschillende bedrijven. We verwachten dat het aantal deelnemers hierdoor zal stijgen van 77 naar ongeveer 150 in 2027.

Het is door deze aanpassing dus vanaf 2027 mogelijk om voor minder aanbiedingen per week, en daarmee een lager tarief, dan eerst deel te nemen. Maar tegen een hoger tarief zijn er ook meer aanbiedingen mogelijk, echter wel met een maximum van 22 aanbiedingen per week. Dit om de capaciteit van de inzameling te borgen en volle containers en overlast op straat te voorkomen.

Voor het aantal aanbiedingen per week van 13 tot en met 22 (d en e) gaan voorwaarden gelden. Deze bedrijven moeten niet in staat zijn een bedrijfsafvalcontainer op hun terrein op te slaan en/of niet de mogelijkheid hebben een bedrijfsafvalcontainer aan de openbare weg gezet te krijgen. Daarbij moet de capaciteit van de huidige containers en inzameling de deelname toelaten.
Er gaat getoetst worden of aan deze voorwaarden wordt voldaan. Bij toestemming kunnen deze bedrijven op grond van de Algemene plaatselijke verordening (APV) en het Uitwerkingsbesluit afvalstoffen Arnhem hun restafval aanbieden in de ondergrondse containers en wordt er volgens de aangewezen categorie een aanslag reinigingsrecht opgelegd.
Het college zal later dit jaar het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen Arnhem hierop nog aanpassen.

Reinigingsrecht is een retributie. Dit betekent dat het te hanteren tarief (maximaal) kostendekkend mag zijn. De tarieven zijn gebaseerd op de integrale kostprijs voor reinigingsrecht conform de Wet markt en overheid. De gemeente zal bedrijven in de binnenstad informeren over hun wettelijke zorgplicht voor afval en de mogelijkheden van het reinigingsrecht.

8. LEGESVERORDENING ONTHEFFINGEN NUL-EMISSIEZONE

Geen wijzigingen.